

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет історії, бізнес-освіти та права

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

предметної спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»

галузі знань: А «Освіта»

Кваліфікація: магістр, спеціальність А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметна спеціальність А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»

Професійна кваліфікація: вчитель-магістр за предметною спеціальністю Історія та громадянська освіта

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

ЦДУ ім. В. Винниченка

Голова вченої ради

Соболь Є.Ю.

(протокол № 14 від 26 травня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01. 09. 2025 р.

Ректор **Соболь Є.Ю.**

(наказ №83-ун від 27 травня 2025 р.)

Кропивницький – 2025 р.

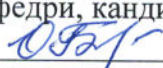
ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціальність: А4 (за предметними спеціальностями)»
Предметна спеціальність: А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
Галузь знань: А1 «Освіта»

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОП
керівник робочої групи доктор історичних наук,
доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії
ЦДУ ім. В. Винниченка
О. Л. Ковальков

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри історії України
та всесвітньої історії ЦДУ ім. В. Винниченка
завідувач кафедри, кандидат історичних наук, доцент
О. І. Бабак
протокол №13 від 20 травня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету
історії, бізнес-освіти та права
ЦДУ ім. В. Винниченка
Л. М. Філоретова
протокол № 8 від 20 травня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

в.о. завідувач відділу забезпечення якості
та цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка
кандидат філологічних наук, доцент
І. В. Жигора
«16» травня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» та галуззю знань А «Освіта» (далі – ОПП).

Враховуючи специфіку підготовки здобувачів освіти до працевлаштування, ОПП розроблена з урахуванням вимог:

– Законів України «[Про освіту](#)» та «[Про вищу освіту](#)», постанов Кабінету Міністрів України «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», «[Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#)» спирається на нормативні документи, які визначають розроблення частина системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № [600](#) від 01. 06. 2017 (зі змінами, внесеними наказами МОН України № 584 від 30. 04. 2020)

– Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № [1225](#) від 29. 08. 2024;

– Під час розроблення ОП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався проєкт Європейського Союзу «[Tuning Educational Structures in Europe \(TUNING\)](#)», [Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти \(ESG 2015\)](#).

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів.

Розроблена робочою групою у складі:

Ковальков Олександр Леонідович – керівник проєктної групи (*гарант освітньої програми*), доктор історичних наук, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Грінченко Віктор Григорович – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Мілова Тетяна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Шинкаренко Лариса Омелянівна – вчитель громадянської освіти, правознавства та історії держави і права України комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького»;

Черткова Наталія Сергіївна – завідувач лабораторії суспільно-гуманітарних та естетичних дисциплін КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського».

Соколенко Дар'я Юрївна – студентка I курсу групи ІС24М другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету історії, бізнес-освіти та права.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (зокрема, розроблення навчального плану, навчальних і робочих програм, а також силабусів навчальних дисциплін, програм практик та державної підсумкової атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів.

ОП встановлює:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття магістерського ступеня вищої освіти і строк навчання;
- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією ОП, та результатів їх навчання;
- інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- перелік і обсяг обов'язкових освітніх компонентів;
- структурно-логічну схему ОП;
- форми атестації здобувачів освіти;
- вимоги професійних стандартів;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Користувачі ОПП:

- здобувачі освітнього ступеня магістра зі спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- науково-педагогічні та педагогічні працівники, які здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності А4 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями) предметною спеціалізацією А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» галузі знань А «Освіта»;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка та інші.

ОП не може бути повністю або частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»,
предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
галузі знань: А «Освіта»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка; факультет історії, бізнес-освіти та права; кафедра історії України та всесвітньої історії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – магістр Освітня кваліфікація – магістр спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметної спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» Професійна кваліфікація – вчитель-магістр за предметною спеціальністю Історія та громадянська освіта.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметною спеціальністю А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» та галуззю знань А «Освіта»
Форма здобуття освіти	Інституційна очна (денна), заочна
Тип диплому, обсяг програми, термін навчання	Диплом магістра, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 міс.
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат про акредитацію УД 12017273, дійсний до 01. 07. 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень,
Передумови	Наявність ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, або магістра, або спеціаліста зі спеціальності 14.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» або спорідненої спеціальності. Для вступників за іншою спеціальністю ЦДУ ім. В. Винниченка встановлює додаткові вимоги щодо строків навчання, включення додаткових обов’язкових освітніх компонентів до індивідуального навчального плану здобувача освіти
Мова(и) викладання	Українська мова, англійська (на окремих освітніх компонентах)
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13632-osvitni-prohramy-mahistr

2 – Мета освітньої діяльності
Створення освітнього середовища для здобуття освітнього ступеня магістра й оволодіння системою знань, умінь і практичних навичок в галузі знань А «Освіта» за спеціальністю А4 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», що забезпечують формування здатність фахівця до професійної діяльності в галузі освіти, здатного вирішувати

завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії; особистості випускника закладу вищої освіти, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високий рівень громадянської свідомості, здатність до постійного навчання та самовдосконалення.

3 – Характеристика програми

**Предметна область
(галузь знань,
спеціальність,
спеціалізація(за
наявності))**

Галузь знань: А «Освіта»
Спеціальність: А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
Предметна спеціальність: А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
Об'єктами вивчення та діяльності є освітній процес на другому (базова середня освіта) та третьому (профільна середня освіта) рівнях загальної середньої освіти, інтегрованих навчальних курсів гуманітарної галузі вищої освіти.
Цілі навчання: набуття здобувачами освіти здатності розв'язувати дослідницькі та/або інноваційної задачі у сфері загальної середньої та вищої освіти.
Теоретичний зміст предметної області – спеціалізовані концептуальні та інноваційні засади процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів другого (базова середня освіта) та третього (профільна середня освіта) рівнях загальної середньої освіти, інтегрованих навчальних курсів гуманітарної галузі закладів вищої освіти.
Методи, методики та технології – теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання загальнонаукові, історичні, джерелознавчі), психолого-педагогічні методи.
Інструменти й обладнання – обладнання та устаткування, необхідне для формування професійних компетентностей, комп'ютерні, мультимедійні та технічні засоби навчання, необхідні в освітньому процесі для формування досвіду навчання і виховання, здатності використання інструментів та обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси

**Орієнтація освітньої
програми**

Освітньо-професійна програма має прикладний характер, вона націлена на набуття професійних навичок та вмінь здобувачів освіти в сфері загальної середньої освіти; підготовка до професійної діяльності в галузі «Освіта»; містить курси з філософії наукового пізнання, включає фундаментальні дисципліни галузі гуманітарних наук (методологія історії, історіографія всесвітньої історії, історіографія історії України) й низку сучасних навчальних курсів (соціальна історія, українська культура у цивілізаційному вимірі, сучасні освітні технології у викладанні історії та громадянської освіти).

Разом з тим, значна частина освітніх компонентів мають практичну спрямованість в контексті підготовки до майбутньої професійної діяльності вчителя історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти. Це зокрема навчальна практика-тренінг із засобів дистанційної освіти та виробничі практики в закладах загальної середньої та вищої освіти.

Наукова складова передбачає написання науково-дослідницької кваліфікаційної роботи, основне завдання якої –

	продемонструвати рівень наукової кваліфікації автора, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання. Таким чином, програма передбачає комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти, що реалізується через навчання, дослідження та практичну підготовку. Дисципліни, включені до програми, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та її особливості	ОП спрямована на здобуття вищої педагогічної освіти на другому (магістерському) рівні А «Освіта» А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» за предметною спеціальністю А4 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», яка забезпечує підготовку вчителів історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти, які зможуть: – вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; – впроваджувати сучасні методи та методики навчання історії та громадянської освіти; – впроваджувати інноваційні освітні, навчальні програми, розвивати корисні навички учнів, які вже зараз можна застосовувати на практиці (наприклад, екологічна поведінка, правильне споживання інформації, громадський активізм тощо); – проводити науково-дослідницьку роботу з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти. <i>1. Професійна спрямованість:</i> Програма готує професіоналів, які зможуть викладати історію та громадянську освіту у закладах загальної середньої освіти. Випускники програми зможуть використовувати сучасні методи та методики навчання, розробляти та впроваджувати інноваційні освітні програми, а також проводити науково-дослідницьку роботу з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти. <i>2. Акцент на сучасних методах навчання:</i> Програма значну увагу приділяє вивченню та застосуванню сучасних освітніх технологій та методів навчання. Випускники програми зможуть використовувати ці знання для створення ефективних та цікавих уроків, які допоможуть учням оволодіти знаннями та навичками з історії та громадянської освіти. <i>3. Науково-дослідницька підготовка:</i> Програма передбачає проведення науково-дослідницької роботи з теорії та методики навчання історії та громадянської освіти. Це дозволить випускникам програми не лише успішно викладати відповідні навчальні курси, а й розвивати власні наукові дослідження в цій галузі. <i>4. Гнучкість та адаптивність:</i> Програма розроблена таким чином, щоб бути гнучкою та адаптивною до потреб сучасного освітньо-наукового середовища. Програма передбачає можливість співпраці з іншими університетами України на засадах національної академічної мобільності. Це дозволить випускникам програми успішно працювати в

	різних типах закладів освіти та використовувати свої знання та навички для вирішення актуальних проблем освіти. 5. Відповідність сучасним стандартам: Програма відповідає вимогам, що висуваються до сучасних державних освітніх та професійних стандартів та готує професіоналів, які зможуть успішно працювати в українській системі освіти. 6. Працевлаштування: Випускники програми зможуть успішно працевлаштуватися в закладах загальної середньої та вищої освіти. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робить акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, що передбачає можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Ця освітня програма буде цікава тим, хто прагне: – використовувати сучасні методи навчання. – проводити науково-дослідницьку роботу. – працювати в сфері освіти Ключові слова: середня освіта, історія, громадянська освіта, сучасні методи навчання, науково-дослідницька робота з методики навчання історії та громадянської освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник освітньої програми має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме: – 2320 Викладач середнього навчального закладу – 235 Інші професіонали в галузі навчання – 2352 Професіонали в галузі методів навчання – 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання – 2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу – 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL); навчання на інших рівнях вищої освіти за іншими спеціальностями відповідно до вимог чинного законодавства України, набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання на ОП ґрунтується на сучасних підходах, які роблять студентів активними учасниками освітнього процесу Підходи: – <i>студентоцентризований підхід</i>: навчання будується навколо потреб та інтересів студентів, заохочуючи їх до самостійності та ініціативи; – <i>професійно орієнтований підхід</i>: студенти досліджують актуальні проблеми, генерують ідеї та знаходять шляхи їх вирішення в контексті майбутньої професійної діяльності; – <i>особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, аксіологічний підходи</i>. У процесі викладання та навчання застосовуються

	наступні методи навчання: – <i>За типом пізнавальної діяльності:</i> пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; аналітичний; індуктивний; дедуктивний. – <i>За основними етапами процесу:</i> формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевіркою. – <i>За системним підходом:</i> стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль. – <i>За джерелами знань:</i> словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація. – <i>За рівнем самостійної розумової діяльності:</i> практичний, метод проблемного викладання. – <i>Форм організації навчання:</i> лекції, семінари, практичні заняття, виконання індивідуальних робіт, самопідготовка та самостійна робота, консультації, навчальна та виробнича (педагогічна) практики тощо. Підтримка студентів: ОПП надає інформаційну підтримку щодо участі студентів у конкурсах на отримання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних). Вона також сприяє участі студентів у студентських наукових олімпіадах та конкурсах. Доступ до ресурсів: Всі освітні ресурси та навчально-методичне забезпечення для самостійної роботи з дисциплін доступні в університетському віртуальному навчальному середовищі (Google Classroom) на платформі Google Workspace for Education. Моніторинг та оновлення: <i>Програми освітніх компонентів постійно переглядаються:</i> для забезпечення їх відповідності потребам студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів.
Оцінювання	Накопичувальна система, що передбачає оцінювання студентів за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності, спрямованими на опанування програми. <i>Види оцінювання:</i> поточне оцінювання, поточний контроль усний екзамен, письмовий екзамен, комплексний кваліфікаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи. <i>Форми оцінювання:</i> усна (опитування), письмова (контрольні роботи, тестові завдання, написання есе), комбінована (підготовка звітів про результати практики та їх подальший захист, презентації, портфоліо); само- та взаємооцінювання, попереднє, поточне, тематичне, підсумкове (семестрові екзамени), заключне (атестація). <i>Види контролю:</i> – за рівнями: самоконтроль, контроль на рівні викладача, контроль на рівні завідувача кафедри, контроль на рівні деканату, контроль на рівні ректорату, атестація. – за термінами проведення: оперативний (вхідний, поточний, проміжний, підсумковий) та відтермінований. Для контрольньо-оціночних цілей використовуються такі шкали: 4-бальна національна шкала («відмінно», «добре»,

	«задовільно», «незадовільно»); 2-рівнева національна шкала («зараховано», «не зараховано»); 100-бальна та шкала ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх та історичних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. ЗК 3. Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності. ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності. ЗК 5. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), адаптуватися та діяти в новій ситуації. ЗК 7. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, та визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності. ЗК 8. Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач (креативність), самостійності міркувань та умовиводів. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 10. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтуватися у спеціальній науковій літературі, вміти знаходити інформацію, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання в освітньому процесі новітніх досягнень педагогічних, історичних та юридичної наук. ФК 2. Здатність застосовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії в середній та старшій школі. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності. ФК 3. Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички. ФК 4. Здатність пояснювати особливості розвитку історичної науки на різних часових та змістовних рівнях; розкривати особливості розвитку історичної науки на різних етапах; встановлювати

	закономірності розвитку історичної науки, користуватися термінологічним апаратом історичної науки; визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; застосовувати різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історичній науці. ФК 5. Здатність пояснювати історико-правові особливості устрою сучасних держав, суперечливі та проблемні питання їхнього історичного розвитку; давати оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів у регіонах та країнах світу. ФК 6. Здатність опрацьовувати науково-історичну літературу, виокремлювати пізнавальні засади і методи створення історичних знань; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії; фахово проводити самостійне історичне дослідження. ФК 7. Здатність аналізувати особливості історичного розвитку країн і регіонів світу залежно від впливу факторів об'єктивного і суб'єктивного характеру, порівнювати особливості історичного розвитку України та інших країн світу. ФК 8. Здатність трактувати важливі проблеми вітчизняної і всесвітньої історії з точки зору різних концепцій і методологічних підходів; висвітлювати поступальний розвиток історичних знань й історичної думки з найдавніших часів до сучасного їх стану шляхом критичного аналізу науково-історичної діяльності й праць найбільш видатних представників світових і вітчизняних напрямків і шкіл історіографії. ФК 9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії. ФК 10. Здатність застосовувати сучасні освітні технології у навчанні історії та громадянської освіти ФК 11. Здатність виявляти норми права, інститути та галузі, що визначають сферу реалізації публічних інтересів, які регулюють публічно-правові відносини, з урахуванням підходів (критеріїв) до поділу права на публічне та приватне у різні епохи історичного розвитку та правової думки. Здатність організовувати засвоєння учнями відповідних знань. Володіння категоріально-понятійним апаратом. ФК 12. Здатність виявляти норми права, інститути та галузі, що визначають сферу реалізації приватних інтересів, що регулюють приватноправові відносини, а також організовувати засвоєння учнями відповідних знань. ФК 13. Здатність брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень, суспільному житті, урегулюванні конфліктів ненасильницьким чином, функціонуванні та розвитку демократичних інститутів суспільства. ФК 14. Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
7 – Програмні результати навчання	
Результати навчання	ПРН 1. Вміє отримувати нові знання шляхом ознайомлення з

(ПРН)

науковою та науково-популярною історичною літературою, а також застосовувати їх для вирішення наукових історичних та педагогічних задач.

ПРН 2. Вміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтуватися у спеціальній науковій літературі, вміє знаходити інформацію завдяки Internet-мережі, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання новітніх досягнень історичної та педагогічної науки.

ПРН 3. Вміє використовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії в середній та старшій школі. Володіє сучасними інформаційними технологіями та вміє їх використовувати для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; володіє навичками професійної роботи з комп'ютером.

ПРН 4. Вміє застосовувати знання теоретичних та прикладних основ історичної науки в процесі навчання історії.

ПРН 5. Розуміє особливості розвитку історичної науки на різних часових та змістовних рівнях; знає та розуміє особливості розвитку історичної науки на різних етапах; визначає закономірності розвитку історичної науки; володіє термінологічним апаратом історичної науки.

ПРН 6. Вміє визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; використовує різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історії; розкриває прояви історичних законів і закономірностей у сучасному суспільстві.

ПРН 7. Вміє пояснити історичний розвиток сучасної світосистеми, суперечливі та проблемні питання політичної історії; дає оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів у регіонах і країнах світу; вміє критично аналізувати політичні системи держав сучасного світу, аналізувати політико-правове положення та адміністративно-територіальний поділ країн світу з історичної точки зору тощо.

ПРН 8. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище для навчання історії та громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти або відповідних навчальних курсів гуманітарної галузі в закладах освіти, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

ПРН 9. Розробляти навчально-методичне забезпечення та викладати освітні компоненти навчальних курсів з використанням традиційних та інноваційних технологій навчання, різноманітних методів, прийомів та засобів навчання.

ПРН 10. Вміє популяризувати знання з актуальних проблем вітчизняної історії; розвиває політичну культуру, мораль, навички самостійного творчого мислення, вироблення свідомої політичної орієнтації учнів.

ПРН 11. Вміє здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії.

ПРН 12. Вміє аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та

	корекції навчально-виховного процесу з історії, може здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності. ПРН 13. Вміє здійснювати добір методів і засобів навчання історії, спрямованих на розвиток здібностей учнів. ПРН 14. Аналізує історико-політичні процеси, що відбувалися на території України та визначає їхній вплив на формування української модерної нації та вітчизняні державотворчі процеси; демонструє здатність формувати в учнів високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
8 – Ресурсне забезпечення	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Це підтверджується наявністю штату кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають відповідну освіту та досвід роботи: і конкретизувати за кількісними показниками за вимогами вказаних вище пунктів ЛУ для цієї ОП. Освітній процес на ОП забезпечують 9 штатних науково-педагогічних працівників (НПП) ЦДУ ім. В. Винниченка, серед яких 2 доктори історичних наук, 1 доктор філософських наук, 1 доктор педагогічних наук, 5 кандидатів наук, з яких 4 кандидатів історичних наук, 1 кандидат юридичних наук. Реалізація освітньої діяльності забезпечується науково-педагогічними працівниками, які мають освіту, відповідну профілям навчальних дисциплін і систематично займаються науковою та науково-методичною діяльністю. Викладачі, які викладають ОК на даній ОП, мають 4 і більше пунктів відповідно п.38 Ліцензійних вимог, фахові публікації в наукових виданнях відповідного профілю; посібники, монографії, методичні рекомендації для здобувачів освіти; науково-популярні публікації з наукової та/або професійної тематики; НПП є членами журі різних конкурсів та олімпіад з історії. Відповідно до стратегії підвищення кваліфікації НПП, викладачі систематично проходять стажування та підвищення кваліфікації й впроваджують результати підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база університету забезпечує якісне та ефективне провадження освітньої діяльності на ОПП. Умови для реалізації ОПП відповідають діючим нормам і забезпечують проведення всіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, гуртожитки, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, з

особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.

Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки за ОПП.

До складу матеріально-технічної бази ОПП входять:

Навчальні корпуси: аудиторії, лабораторії, кабінети, комп'ютерні класи з доступом до Інтернету та зоною Wi-Fi, бібліотека, універсальний читальний зал, сховище періодичних видань, музей природи, Австрійська фахова бібліотека імені Бернгарда Штілфріда. У приміщеннях факультету історії, бізнес-освіти і права користування мережею Інтернет безлімітне та безкоштовне.

Лекційні та методичні кабінети оснащені інтерактивними дошками та мультимедійним обладнанням. Є комп'ютерні класи, які мають автоматизовані робочі місця з відповідними пакетами прикладних програм (у тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.

Етнографічний кабінет (ауд. №17) закріплений за кафедрою історії України та всесвітньої історії, активно використовується не тільки під час навчального процесу, а й для проведення різноманітних заходів наукового, навчального та виховного спрямування, а саме: засідання студентських гуртків; студентські конференції; олімпіади тощо.

Археологічний музей імені Нінель Бокій, створений на базі університету у 2011 році, є одним із найкращих зібрань старожитностей не лише в області, але й в Україні. Постановою Кабінету міністрів України №452 від 23.04.2024 р. музей було внесено до Переліку музеїв, в яких зберігаються музейні колекції та музейні предмети, що є державною власністю і належать до частини Музейного фонду України. У сучасній експозиції представлено майже 1 тисячу предметів. Більшість артефактів походить з території Кіровоградської області. Велику частину виставки складають матеріали досліджень золотоординського міста XIV ст. біля с. Торговиця, що тісно пов'язані з подіями Синьоводської битви 1362 року. Щороку фонди закладу поповнюються новими знахідками завдяки роботі на факультеті історії, бізнес-освіти та права постійної археологічної експедиції.

Музей є одним із наукових, освітніх та культурних центрів університету. На базі музею проводяться заняття з археології та давньої історії України, а також навчальні практики. Заклад неодноразово виступав партнером для проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних форумів. **Віртуальна екскурсія музеєм** <https://cusu.edu.ua/ua/arkheolohichniy-muzei/virtualna-ekskursiya>

На базі кафедри історії України та всесвітньої історії функціонує «**Науковий центр регіональних та мікроісторичних студій**», створений 2023 р. До напрямків роботи Наукового центру зокрема входять:

– підготовка навчальних та методичних матеріалів для

	вчителів-істориків та інших зацікавлених осіб (публічні лекції, науково-методичні розробки, презентації, наочні матеріали); – підготовка науково-популярного контенту для гурткової роботи з учнями та студентами. Здобувачі освіти факультету історії, бізнес-освіти та права всіх рівнів залучаються до роботи Наукового центру, зокрема, беруть участь в організованих ним наукових конференціях, семінарах, круглих столах, публікують результати своїх наукових досліджень. Факультет історії, бізнес-освіти та права ЦДУ ім. В. Винниченка є засновником наукового видання <u>«Історія та археологія»</u>, який внесено до переліку наукових фахових видань України категорії Б. На факультеті діє навчально-методичний кабінет та наукова бібліотека, фонди котрих задіяно у навчальному процесі. Інші об'єкти: – Спортивна та тренажерні зали; – Зал атлетичної підготовки; – Освітній простір KOWO центр (студентська ініціатива); – Їдальня та пункти харчування; – Гуртожиток; – Основне укриття (300 осіб) і 6 укриттів у підвальних приміщеннях (1450 осіб); – Медпункт. Широкий спектр додаткових послуг та можливостей для студентів, зокрема: <i>Юридична клініка та психологічна служба:</i> надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги. <i>Мовний центр:</i> допомагає студентам вдосконалити мовленнєві навички й уміння. <i>Media-простір ЦДУ:</i> пропонує студентам місце для творчості, співпраці та спілкування. <i>Молодіжний театр «Резонанс»:</i> дає можливість студентам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички. <i>Молодіжний центр:</i> організовує різноманітні заходи та події для студентів. <i>Санаторій-профілакторій «Юність»:</i> пропонує студентам оздоровчі послуги та профілактику захворювань. <i>База відпочинку «Буревісник»:</i> надає студентам можливість відпочити на природі. Студенти з особливими освітніми потребами: університет пропонує адаптивні програми та послуги для студентів з інвалідністю або іншими особливими потребами. Матеріально-технічна база ОП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У навчальному процесі використовуються персональні комп'ютери, аудиторії, обладнані мультимедійним устаткуванням, та інші засоби навчання. Всі комп'ютери підключені до мережі Інтернет, інформаційний потенціал якої здобувачі можуть використовувати для підготовки до занять, для виконання індивідуально-дослідних завдань, написання доповідей, статей,

кваліфікаційних робіт і загалом для отримання інформації, необхідної для навчання. Студентські гуртожитки також підключенні до університетської мережі. Діє вільна WiFi-зона.

Університет має бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць. На основі системи «Ірбіс» функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Існує [університетський репозитарій](#) для розміщення наукових праць та методичних матеріалів НПП ЦДУ.

Створено навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб, електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemu, Edx. Наукові праці і навчально-методичні матеріали викладачів також розміщено у хмарному сховищі університету. Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>), в межах якої підготовлено більше 150-ти дистанційних навчальних курсів, в якій зареєстровані студенти університету. Освітній процес також здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Google Classroom. Працювати з ними студенти можуть, використовуючи мобільні пристрої та особисті комп'ютери.

Підтримується в актуальному стані електронні ресурси:

- Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>
- Електронні ресурси бібліотеки: <https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteky>; каталог <https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu> ; репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету: <https://dspace.cusu.edu.ua/home>
- Система дистанційної освіти: Classroom, Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>)
- Моніторингові опитування: <https://eq.cusu.edu.ua/>.
- Рекомендації щодо використання технологій дистанційного навчання: <https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zalikiv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnohii-dystantsiinoho-navchannia?Itemid=2342>.
- Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти: <https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy>.

На сторінці випускової кафедри історії України та всесвітньої історії (<https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/sklad-kafedri>) доступні: *анотації курсів* <https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/anotatsii-kursiv>, *та програми атестацій* <https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/prohramy-atestatsii> .

На сайті університету наявна інформація про:

Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:
Студентське наукове товариство; Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми; "Студентський науковий вісник"

Інформація про додаткові навчальні можливості:

- [Мовний центр](#)
- [Підготовка офіцерів запасу](#)

	– Курси та тренінги – Обмін студентами – Доступність навчання для маломобільних груп населення <u>Працевлаштування:</u> – Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників та інше: – Призначення стипендій – Вирішення конфліктних ситуацій
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5, а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9. Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах. «Тимчасовий порядок надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка здобувачам вищої освіти з території, на яких ведуться активні бойові дії» https://shorturl.at/lxyCI <i>Зокрема, укладені договори про співпрацю / угоди про співробітництво з:</i> 1. Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (№ 17/20 від 21.01.2020), строк дії договору: 21.01.2025. 2. Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка (від 27.09.2020), строк дії договору: 27.09.2025. 3. Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (№ 8 від 10.11.2022), строк дії договору: 10.11.2027. 4. Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника (№ 17с/22 від 17.02.2022), строк дії договору: 17.02.2027. 5. Сумським державним університетом (№ 16.01-2021м/0044 від 24.12.2021), строк дії договору: 24.12.2026. 6. Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (від 11.01.2021), строк дії договору: 11.01.2026. 7. Національним університетом «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (від 16.04.2021), строк дії договору: 16.04.2031. 8. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (№ 278 від 16.12.2020), строк дії договору: 16.12.2025. 9. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського (від 11.03.2021), строк дії угоди: 11.03.2026. 10. Луцький національний технічний університет (від 18.01.2021), строк дії угоди: 18.01.2026.
Міжнародна	Програма розвиває перспективи стажування та участі в

кредитна мобільність	науково-дослідних проєктах та програмах академічної мобільності за кордоном. Відповідно до «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» https://shorturl.at/CRT06 та «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/bsuDY Участь студентів та викладачів у програмі академічного обміну на підставі підписання міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки / угоди про співпрацю: 1. Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 2. ВШТІП Академія прикладних наук (м. Познань, Польща): <i>Договір від 27.12.2023 на 5 років (вважається продовженням на той самий строк і за тих самих умов, якщо за 10 днів до закінчення строку договору, жодна із сторін не повідомить про свій намір припинити договірні відносини)</i> 3. Селезька академія (м. Катовіце, Польща): <i>Договір від 22.12.2022 на 5 років (вважається продовженням на той самий термін і на тих самих умовах, якщо за 1 місяць до закінчення терміну дії Договору, жодна із сторін не заявить про його припинення або зміну)</i> 4. Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща): <i>Договір укладено на невизначений час.</i> 5. Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 6. WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща): <i>Угода про академічну співпрацю безстрокова.</i> Порядок участі, визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах міжнародної кредитної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентують: – Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка; – Положення про програму обміну студентами; – Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Освітні компоненти освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Історія та громадянська освіта) на другому (магістерському) рівні
вищої освіти та їх логічна послідовність

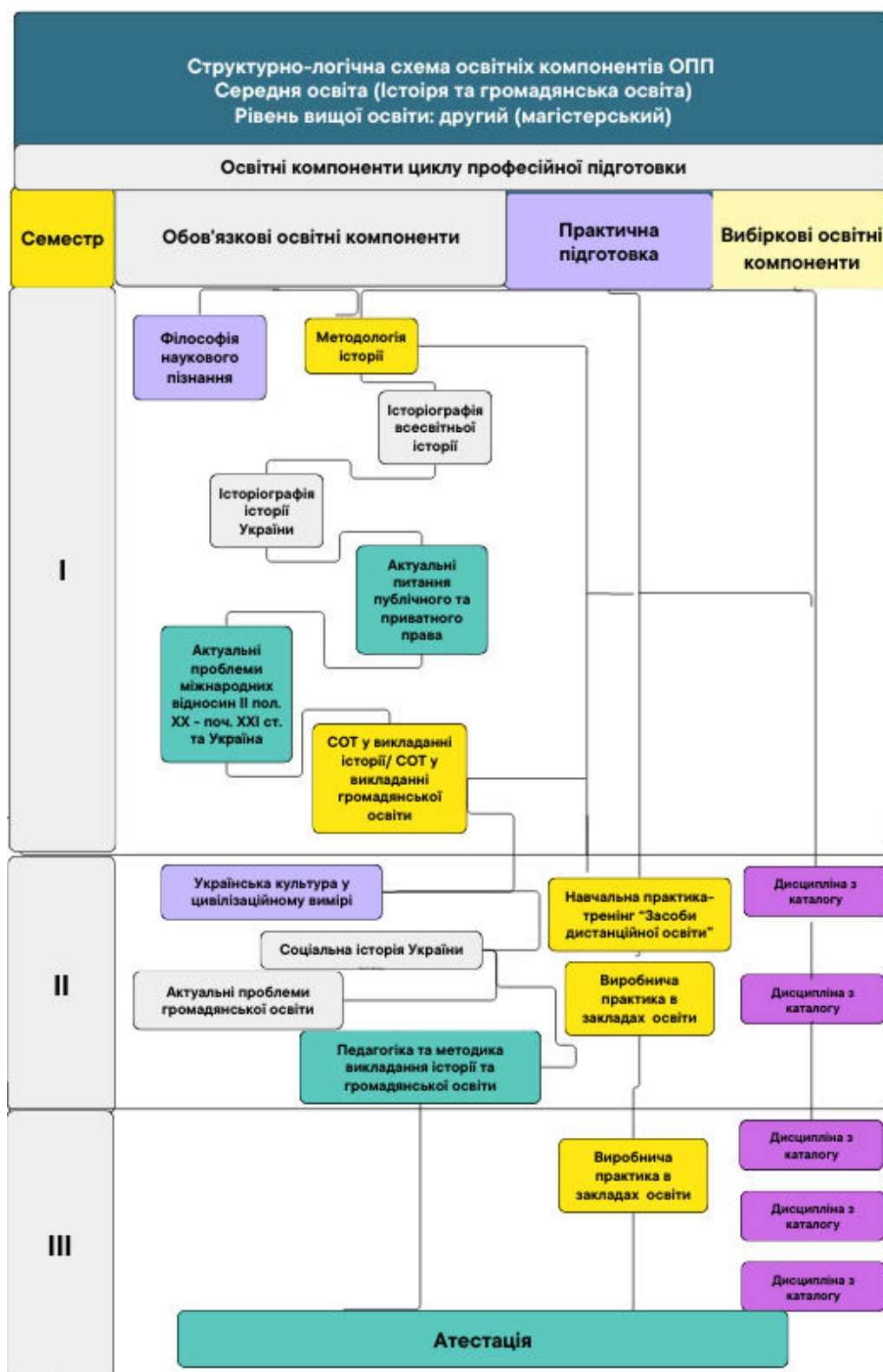
2.1.Перелік компонентів ОПП

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові освітні компоненти			
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1. Дисципліни професійної підготовки			
ОК ПП-1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)	3	залік
ОК ПП-2	Методологія історії	4	екзамен
ОК ПП-3	Історіографія всесвітньої історії (англійською мовою)	4	екзамен
ОК ПП-4	Історіографія історії України	4	екзамен
ОК ПП-5	Педагогіка та методика викладання історії та громадянської освіти у закладах освіти (у тому числі практикум)	3	екзамен
ОК ПП-6	Актуальні проблеми громадянської освіти	3	екзамен
ОК ПП-7	Українська культура у цивілізаційному вимірі	3	екзамен
ОК ПП-8	Соціальна історія України	3	екзамен
ОК ПП-9	Актуальні питання публічного та приватного права	3	залік
ОК ПП-10	Актуальні проблеми міжнародних відносин II пол. XX – поч. XXI ст. та Україна	3	залік
ОК ПП-11	Сучасні освітні технології у викладанні історії	4,5	диференційований залік
ОК ПП-12	Сучасні освітні технології у викладанні громадянської освіти	4,5	диференційований залік
Загальний обсяг ОК		42	
1.2. Практична підготовка			
ОК ПРП-1	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1,5	залік
ОК ПРП-2	Виробнича практика в закладах освіти	10,5	диференційований залік
ОК ПРП-3	Виробнича практика в закладах освіти	7,5	диференційований залік
Всього:		19,5	
1.3. Кваліфікаційна робота			
ОК КР-1	Написання дипломної роботи	3	
Всього:		3	
2. Вибіркові освітні компоненти* (22,5 кредити)			
АТЕСТАЦІЯ			
А-1	Підготовка та складання кваліфікаційного екзамену за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	1,5	

	відповідно до програмних вимог		
A-2	Захист дипломної (кваліфікаційної) роботи	1,5	
Всього:		3	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів: 67,5 кредитів			
Загальний обсяг вибіркового компонента: 22,5 кредитів			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 90 кредитів			

* Студент обирає дисципліни/блок дисциплін із каталогу, затвердженому вченою радою університету: 20% освітніх компонентів із каталогу 1 – каталогу циклу загальної підготовки, спрямовані на розвиток загальних компетентностей і soft skills; 80% – із каталогу 2 – каталогу циклу професійної підготовки, спрямовані на розвиток фахових компетентностей (протокол № 4 засідання вченої ради університету від 11. 12. 2023)

2.2. Структурно-логічна схема освітніх компонентів ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» на другому (магістерському) рівні вищої освіти проводиться у формі кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті та/або в репозитарії ЦДУ ім. В. Винниченка.

Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметною спеціальністю А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цією ОП.

Атестація завершується присвоєнням відповідної кваліфікації: Магістр, спеціальність А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметна спеціальність А4.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», галузь знань А «Освіта»; вчитель-магістр за предметною спеціальністю Історія та громадянська освіта.

Атестація здобувача здійснюється відкрито й публічно згідно з [«Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#).

Процедура здобуття і присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) визначена в [«Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#)

Умови, за яких присвоюються професійна(і) кваліфікація(й):

– повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти, що передбачає проходження теоретичного навчання, відповідно до вимог освітньої програми, проведення оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому студенти здобувають необхідні для присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) компетентності та досягають відповідних програмних результатів навчання;

– успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах в реальних умовах професійної діяльності, що закріплює та поглиблює засвоєння ними набутих компетентностей і результатів навчання, відповідно до цілей освітньої програми та валідних відповідним професійним стандартам. Студент повинен пройти виробничі практики з виконанням завдань, розроблених відповідно до трудових функцій професійного стандарту;

– атестація (підсумкове оцінювання) повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми), за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам освітньої програми з урахуванням відповідних професійних стандартів. Програми атестації повинні повною мірою охоплювати всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів. До атестації допускаються здобувачі освіти, які повністю завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому освітньою програмою обсязі. Форми атестації здобувачів освіти для присвоєння кваліфікацій, в тому числі й професійної(их), визначаються стандартом вищої освіти з відповідної спеціальності та освітньою програмою. Для проведення атестації здобувачів освіти створюється екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

– прийняття Екзаменаційною комісією рішення про присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) та внесення відповідної інформації у диплом про вищу освіту. Результати

атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної(их) кваліфікації(й). За умови позитивної оцінки результатів атестації, Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, у тому числі й професійну(і) (за наявності). Рішення комісії фіксується в протоколах екзаменаційної комісії. Професійна(і) кваліфікація(ї), присвоєна(і) Університетом, зазначається в документі про вищу освіту.

4. Опис освітньо-професійної програми

<u>Компетентності, якими повинен володіти здобувач освіти</u>	<u>Програмні результати навчання</u>	<u>Шифр ОК</u>	<u>Найменування навчальних дисциплін, практик</u>
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
ІК, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1	ПРН 1, ПРН 2	ПП-1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 8, ФК 1, ФК 3, ФК 6	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7	ПП-2	Методологія історії
ІК, ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 8, ФК 1, ФК 4, ФК 6, ФК 8	ПРН 1, ПРН 5, ПРН 6	ПП-3	Історіографія всесвітньої історії (англійською мовою)
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ФК 4, ФК 6, ФК 7, ФК 8, ФК 14	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 14	ПП-4	Історіографія історії України
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 14	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-5	Педагогіка та методика викладання історії та громадянської освіти у ЗВО
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 7, ФК 11, ФК 13, ФК 14	ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 14	ПП-6	Актуальні проблеми громадянської освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, ФК 5, ФК 7, ФК 8, ФК 14	ПРН 5, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 14	ПП-7	Українська культура в цивілізаційному вимірі
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, ФК 3, ФК 4, ФК 6, ФК 8, ФК 14	ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 13, ПРН 14	ПП-8	Соціальна історія України
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, ФК 3, ФК 5, ФК 11, ФК 12, ФК 13, ФК 14	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14	ПП-9	Актуальні питання публічного та приватного права
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, ФК 5, ФК 7, ФК 11, ФК 12, ФК 13, ФК 14	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 14	ПП-10	Актуальні проблеми міжнародних відносин II пол. XX–поч. XXI ст. та Україна
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-11	Сучасні освітні технології у викладанні історії

<u>Компетентності, якими повинен володіти здобувач освіти</u>	<u>Програмні результати навчання</u>	<u>Шифр ОК</u>	<u>Найменування навчальних дисциплін, практик</u>
Обов'язкові освітні компоненти ОП			
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПП-12	Сучасні освітні технології у викладанні громадянської освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ФК 2, ФК 10	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13	ПРП-1	Навчальна практика-тренінг "Засоби дистанційної освіти"
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 5, ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 11, ФК 12, ФК 14	ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПРП-2	Виробнича практика в закладах освіти
ІК, ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ФК 2, ФК 5, ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 11, ФК 12, ФК 14	ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14	ПРП-3	Виробнича практика в закладах освіти

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14			
ОК ПП-1	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+										
ОК ПП-2	+	+	+	+	+		+	+	+		+		+	+		+		+	+							+		
ОК ПП-3	+										+		+	+		+	+	+	+							+		
ОК ПП-4	+										+		+	+	+	+	+	+	+				+			+		
ОК ПП-5	+		+		+		+	+		+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+			
ОК ПП-6	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+						+			+	+	+				
ОК ПП-7	+										+	+					+		+	+								
ОК ПП-8	+											+		+	+		+	+	+	+						+		
ОК ПП-9	+										+	+											+	+				
ОК ПП-10	+											+							+				+	+	+			
ОК ПП-11	+	+	+	+		+	+		+		+	+											+	+	+			
ОК ПП-22	+	+	+	+	+	+	+					+											+	+	+			
ОК ПРП-1	+	+			+		+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК ПРП-2	+	+			+		+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК ПРП-3	+				+		+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК КР-1	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+		+	+									

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПНР) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

[illegible]

**7. Матриця відповідності визначених компетентностей /
результатів навчання дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання	Уміння/Навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ3
ЗК2	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ3
ЗК3	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
ЗК4	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		АВ2, АВ3
ЗК5	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		АВ2, АВ3
ЗК6	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
ЗК7		Ум3	К1	АВ2
ЗК8	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3		АВ1
ЗК9		Ум1, Ум2, Ум3		АВ1, АВ2

ЗК10	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
Фахові компетентності				
ФК1	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
ФК2	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
ФК3	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
ФК4	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ2, АВ3
ФК5	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ2
ФК6	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
ФК7	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
ФК8	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ3
ФК9		УМ3	К1	АВ1, АВ2
ФК10	ЗН1	УМ3	К1	АВ1, АВ2
ФК11	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
ФК12	ЗН1	УМ2, УМ3	К1	АВ1, АВ2
ФК13		УМ3	К1	АВ2
ФК14		УМ3	К1	АВ2

8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+						+
ПРН2	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+		+	+	+	+	+		+				+
ПРН3	+		+	+	+		+			+		+	+	+							+	+			
ПРН4	+						+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+		+				+
ПРН5	+	+	+	+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+						+
ПРН6	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+		+								
ПРН7	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+
ПРН8	+						+	+					+							+	+	+	+		
ПРН9	+						+						+							+	+	+	+		
ПРН10	+						+								+	+		+	+						+
ПРН11	+						+	+			+		+							+					
ПРН12	+						+	+			+		+							+					
ПРН13	+						+	+			+		+							+					
ПРН14	+	+		+			+	+		+		+			+	+	+	+	+			+	+	+	+

9. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про освіту: Закон України від 25.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.03.2021 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Концепція розвитку педагогічної освіти / МОН України / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584, з урахуванням змін згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
6. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
7. Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка URL: https://cusu.edu.ua/images/files-2023/B3ЯO/poloj_osv-progr_CUSU.pdf
8. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» від 29.09.2024 р. № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
9. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами, в редакції від 16.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
10. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 20.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
11. Зразок освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 р. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/c>
12. Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. URL: https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3_Положення_Проф_кваліфікації_31_03_2025.pdf

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-професійну програму

«Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність: А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

Предметна спеціальність: А4 03 «Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)»

Галузь знань: А «Освіта»

Факультет історії, бізнес-освіти та права Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка має давні традиції підготовки висококваліфікованих вчителів-істориків для закладів середньої освіти Кропивницького та Кіровоградської області. При цьому факультет завжди реагує на запити шкільної освіти, пропонуючи актуальні предметні спеціальності. Саме таким затребуваним нині є підготовка вчителів історії та громадянської освіти, оскільки остання широко впроваджується в освітній процес, проте високваліфікованих фахівців з цієї дисципліни поки що бракує.

Рецензована освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з предметної спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», що реалізується в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка є документом, який регламентує нормативні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги підготовки бакалаврів.

Освітня програма містить вичерпний перелік загальних і фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання, необхідних для підготовки сучасного вчителя історії та громадянської освіти, який має ґрунтовно володіти теоретичними знаннями, орієнтуватись у сучасних тенденціях розвитку історичної науки і водночас володіти інноваційними освітніми технологіями, уміти на практиці застосовувати набуті знання, в

*Вр. № 59/04-21.
Вр. 12.05.2021.*

тому числі використовувати в професійній діяльності цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології, розробляти та презентувати освітні проекти тощо, а також постійно і безперервно підвищувати свою кваліфікацію. Лише такі фахівці здатні бути конкурентноспроможними в сучасних умовах. З огляду на це можна стверджувати, що рецензована освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням сучасних потреб та вимог до фахівців відповідного освітнього рівня та профілю. Освітні компоненти загальної та професійної підготовки, в тому числі практичної, дозволяють сформувати загальні та фахові компетентності й досягти задекларованих програмних результатів навчання.

За своєю внутрішньою структурою освітньо-професійна програма чітка і системна, запропоновані в ній освітні компоненти розміщені в логічній послідовності. Освітня програма базується на чинній нормативно-правовій базі, наприкінці її міститься вичерпний перелік законів та інших нормативних документів, які регулюють підготовку педагогічних працівників в Україні.

В цілому освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметної спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», галузі знань А «Освіта» відповідає вимогам до такого типу документів, забезпечує формування необхідних компетентностей і програмних результатів навчання, забезпечена відповідним кадровим потенціалом та матеріально-технічною базою і може бути рекомендована до реалізації у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

Завідувач лабораторії

суспільно-гуманітарних та естетичних дисциплін

КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»

Підпис Черткова Н. С.

[Handwritten signature]

Н. С. Черткова

Зав. катедри
М. Черткова
25. 04. 2025

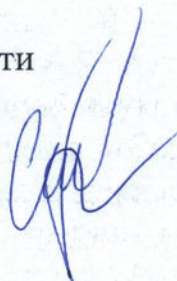
Рецензія відгук
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність: А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
Предметна спеціальність: А4 03 «Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)»
Галузь знань: А «Освіта»

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», нещодавно запроваджена на факультеті історії, бізнес-освіти та права ЦДУ ім. В. Винниченка для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спрямована на підготовку висококваліфікованих вчителів історії та громадянської освіти. Вона логічно продовжує підготовку студентів за аналогічною програмою на першому (бакалаврському) рівні освіти, поглиблюючи вже здобуті студентами теоретичні знання та практичні компетентності.

Програма має прикладний характер, вона націлена на підготовку здобувачів до професійної діяльності в галузі «Освіта», містить курси з філософії наукового пізнання, включає фундаментальні дисципліни галузі гуманітарних наук (методологія історії, історіографія всесвітньої історії, історіографія історії України) й низку сучасних навчальних курсів (соціальна історія, українська культура у цивілізаційному вимірі, сучасні освітні технології у викладанні історії та громадянської освіти). Разом з тим, значна частина освітніх компонентів мають практичну спрямованість в контексті підготовки до майбутньої професійної діяльності вчителя історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти. Це зокрема навчальна практика-тренінг із засобів дистанційної освіти та виробничі практики в закладах загальної середньої та вищої освіти. Важливою також є наукова складова програми, яка передбачає написання науково-дослідницької кваліфікаційної роботи. Її основне завдання – продемонструвати рівень наукової кваліфікації студента, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Загалом, освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», предметної спеціальності А4 03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)», галузі знань А «Освіта» відповідає нормативним вимогам і потребам сучасної української загальноосвітньої школи.

Студентка групи ІС24М
другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету історії, бізнес-освіти та права
Центральноукраїнського державного
Університету ім. В. Винниченка

Дар'я СОКОЛЕНКО

Вх. № 60/04-21
Від 12.05.2021